

Дмитро ТІНІН,
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ СЕКТОРУ ПРЕВЕНЦІЇ НА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО БЕЗВІСНЕ ЗНИКНЕННЯ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах воєнного стану поліцейські як ювенальної превенції, так й інших підрозділів Національної поліції, стикаються з випадками роботи з людьми, які втрачають зв'язок зі своїми дітьми або взагалі звертаються з заявами щодо їхнього безвісного зникнення. Особливої уваги в цьому напрямку потребують малолітні, а тим паче маленькі діти. Це обумовлено тим, що дана категорія нашого соціуму більш виражено підвержена ризикам та досить часто може стати потерпілою від будь-яких протиправних посягань.

Відповідно до ст. 27 Конституції України [1] встановлено: «Обов'язок держави – захищати життя людини. Кожен має право захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань». Вивчаючи інші законодавчі акти приходимо до висновку, що захист прав та свобод дітей до досягнення ними повноліття покладається на досить великий перелік різноманітних відповідальних осіб, служб та органів, починаючи безпосередньо з батьків дитини.

Отже, на сьогоднішній день повідомлення про зникнення особи, яка не досягла повноліття, відноситься до особливого контролю з постановкою на контроль НПУ. За такими фактами відомості вносяться до Єдиного державного реєстру досудового розслідування з кваліфікацією ст. 115 КК України [2], більш точна кваліфікація можлива з урахуванням обставин зникнення та може кваліфікуватись за ч. 2 цієї ж статті за відповідним пунктом, а також з відповідною поміткою «безвісно зниклий неповнолітній».

Як правило, для кваліфікованої допомоги у пошуку неповнолітніх до складу робочої групи, окрім слідчо-оперативної групи [3], повинні входити поліцейські розшукової групи сектору карного розшуку та сектору ювенальної превенції. До питань компетенції цих підрозділів входить розподіл обов'язків щодо встановлення обставин зникнення та встановлення інформації на місці події, що буде заслуговувати на інтерес. Як правило, поліцейські сектору превенції мають більшу кваліфікацію та досвід у спілкуванні з неповнолітніми, володіють психологією дитини. Досить розповсюдженим становиться питання необхідності присутності жінок-поліцейських в ювенальній превенції, адже вони в силу своєї природи та

материнських інстинктів мають більшу можливість привернути увагу дитини, так би мовити «увійти до кола довіри». Виходячи зі свого практичного досвіду роботи з дітьми, можу сказати, що будь-який виграний час та надана швидка можливість реагувати на такі повідомлення можуть зіграти вирішальну роль у встановленні місцезнаходження таких осіб. Адже, розглядаючи можливі ризики завжди необхідно відштовхуватись від того, що такий неповнолітній міг стати потерпілим від злочинного посягання, особливо дівчата у віці статевої зрілості.

До особливостей реагування на повідомлення про безвісне зникнення неповнолітніх необхідно звертати увагу на такі аспекти:

- Вік неповнолітнього, його стать;
- Його уподобання та останні бажання;
- Коло друзів та знайомих, вподобання кола спілкування, місця їх перебування та відвідування;

- Наявність статевого життя, зв'язки, «перші хвилювання». Це досить гостре питання у випадку встановлення місцезнаходження неповнолітніх, які досягли статевої зрілості, але батьки в пору свого виховання не бажають визнавати даний аспект. Необізнаність батьків у цьому питанні відносно своїх дітей призводить до конфлікту поколінь, в якому потрібно навчатись, з одного боку, а в іншому природні інстинкти переважають в молодому організмі та призводять до девіантної поведінки неповнолітніх.

- Спосіб життя неповнолітнього, схильності (можливі в даному випадку й суїцидальні схильності, синдром «мандрівника» тощо), а також інші важливі аспекти.

Насамперед, при отриманні повідомлення про факти зникнення неповнолітніх, повинна бути проведена процедура документування та фіксації усіх обставин події. На жаль, в умовах воєнного стану поліцейські СОГ не завжди мають можливості досягнути місця події та провести першочергові слідчі (розшукові) дії через лінії розмежування та ведення бойових дій. Інколи, такі повідомлення надходять після проведених повітряних атак країною-агресором, так як навіть якщо особа й не потерпіла від протиправного посягання, то в паніці могла просто загубитись серед натовпу. В такому випадку дуже важливу роль відіграє допомога небайдужих громадян, які повинні звертати увагу на дитину без супроводу батьків, не залишатись осторонь та надавати допомогу, при цьому повідомляючи відповідні органи про виявлення такої дитини.

Отже, для висновку потрібно зазначити, що всім поліцейським потрібно бути пильним під час реагування на повідомлення про безвісне зникнення неповнолітніх та дітей. Адже, будь-яка дрібна деталь може призвести до успіху в її пошуку та встановлення місцезнаходження. В такому випадку час та швидкість пошукових заходів завжди відіграє ключову роль та не завжди йде на користь дитині. Насамперед, потрібно пам'ятати, що дитина могла стати жертвою протиправного посягання та вона потребує допомоги. Таке

розуміння події зможе забезпечити більш відповідальне ставлення усіх осіб, які залучаються до пошукових заходів. Навіть в умовах війни потрібно бути пильними та звертати увагу на навколишнє середовище та не залишатись байдужими.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України. № 254к/96-ВР від 28.06.1996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#top> (дата звернення 31.05.2022).
2. Кримінальний кодекс: Закон України № 2341-III від 05.04.2001. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 31.05.2022).
3. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. Відомості Верховної Ради України. 2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17> (дата звернення 31.05.2022).

Ігор ЧОБОТЬКО,

викладач кафедри фізичного виховання
та тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Наталія НЕСТЕРЕНКО,

старший викладач кафедри фізичного
виховання та тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат фізичного виховання

ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РУХОВИХ ЯКОСТЕЙ ПРИ ЗАЙНЯТТІ СПЕЦІАЛЬНОЮ ФІЗИЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ

Серед різноманітних реакцій організму важливу роль відіграють рухові реакції. Рухова активність – основна властивість тварин і людини, невід’ємна частина життя і розвитку кожного організму. Такі життєво важливі види діяльності, як переміщення у просторі, добування їжі, продовження роду, захист від ворогів і багато інших неможливі без виконання тих чи інших рухів, без м’язової роботи. У здійсненні ряду функцій, наприклад, харчування, дихання, кровообігу, виділення рухова діяльність, яка виконується спеціальними м’язовими структурами, є необхідною. Тільки за допомогою різноманітних і складних явищ руху здійснюється діяльність людини: спілкування з іншими людьми, гра, навчання, праця, створення